

Ontdek IJsselmonde!

Les 3a - Het waterschap

Inleiding

Weet jij wat een waterschap is? Het is eigenlijk best een vreemd woord. Dat het over water gaat is wel duidelijk, maar wat is dan een “schap”?

Denk eens aan het woord maatschappij. Of verzekeringsmaatschappij. Daar zit ook het woord schap in. En dan betekent het “organisatie”. Eigenlijk gaat het bij een waterschap dus over de organisatie van wat we met water kunnen en willen doen.

In Nederland hebben we allemaal met water te maken. Denk maar aan drinkwater, slootwater, zwemwater, zeewater, grondwater, regenwater, vuil water, soms te veel water en ga zo maar door. Om met al die soorten water goed om te gaan, is geld nodig. Daarom mogen we er ook allemaal over meepraten en meebeslissen.

Wist je dat we volgend jaar op 20 maart 2019 verkiezingen hebben voor het waterschap? Als je gekozen wordt, zit je in het bestuur van het waterschap en mag je meebeslissen over hoe we met het water in Nederland omgaan. En welke keuzes we daarin maken. Verderop lees je daarover meer.

Er bestaan nu 21 waterschappen over heel Nederland. IJsselmonde ligt in het waterschap Hollandse Delta.

Het ontstaan van de waterschappen

Het beheer van ons water gebeurt in onze tijd door waterschappen. Dat is niet altijd zo geweest.

Toen duizend jaar geleden de eerste bewoners van ons gebied last kregen van overstromingen door de zee en rivieren, gingen ze zich daartegen beschermen. Daar was in die tijd geen organisatie voor. Dat deden de bewoners helemaal zelf, totdat het zo moeilijk werd dat ze alleen maar droge voeten konden houden door samen te werken. Ze bouwden samen dijken en samen zorgden ze ervoor dat het regenwater uit de polder weer werd weggepompt. Ze pompten het niet weg naar het land van de buurman, maar via sloten en kanalen naar de zee.

In de vorige les heb je gelezen over de dammen en sluizen in de rivieren, omdat de zeespiegel steeds hoger werd. Het was niet alleen de zee die steeds hoger kwam. Toen ons land ook nog begon te zakken door het inzakken van het veen, werd het gevaar voor overstromingen door rivieren steeds groter. En de gebieden die men tegen te veel water wilde beschermen omdat er mensen woonden, werden steeds groter.

Het was in die tijd, meer dan 750 jaar geleden, dat de waterschappen ontstonden. De graaf van Holland was de eerste die een waterschap oprichtte. In zijn gebied waren de problemen het grootst. De man die aan het hoofd stond, noemde hij de dijkgraaf. Die heette zo, omdat hij de zorg had voor de dijken en bijna net zo belangrijk was als de graaf zelf. De dijkgraaf had veel macht en kon de inwoners die grond in hun bezit hadden, opdracht geven om de dijken goed te onderhouden. Daarbij kreeg iedere boer zijn eigen stukje dijk toegewezen. Ieder jaar kwam de dijkgraaf kijken en als het niet in orde was, liet hij het (soms zelfs op kosten van de boer) in orde maken. Als er een stukje dijk zou bezwijken, liep immers het hele gebied van alle boeren onder water. Soms ging het om een hele grote dijk of een zeedijk. Dan kon een boer dat niet meer alleen onderhouden en werden werkploegen door de dijkgraaf ingeschakeld. Dat moesten alle inwoners van een polder dan samen betalen.

En eigenlijk is het nu nog zo. Ook nu heten de hoofden van de waterschappen nog dijkgraven. Je kunt het werk van de waterschappen als volgt samenvatten: ze zorgen voor genoeg en schoon water en beschermen ons tegen te veel water. Het werk van de waterschappen is nu veel meer dan alleen het zorgen voor de dijken, hoewel dat nog steeds heel belangrijk is.